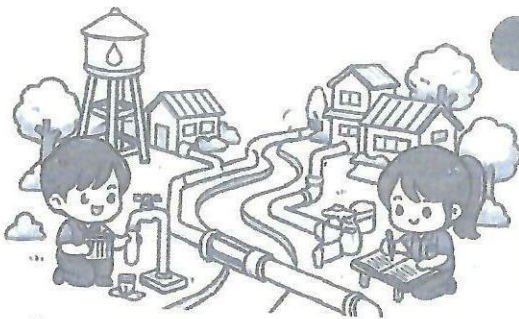

เกณฑ์การขอรับรอง “น้ำประปาดื่มได้” สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดย กรมอนามัย

ระบบประปาหมู่บ้าน

เป็นระบบประปาที่มีขนาดเล็ก ให้บริการในพื้นที่ 1 - 4 หมู่บ้าน ประชาชน หรือผู้ใช้้ำในพื้นที่ไม่เกิน 5,000 คน ซึ่งอาจจะมีการบริหารจัดการโดยเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

1. การขอรับรอง รายใหม่

การสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำ

ระบบผลิตน้ำประปาขนาดเล็ก

- ผู้ใช้้ำไม่เกิน 5,000 คน
- ผู้ใช้้ำ 5,001 - 10,000 คน
- ผู้ใช้้ำ 10,001 - 15,000 คน
- ผู้ใช้้ำ 15,001 - 20,000 คน

ระบบผลิตน้ำประปาขนาดกลาง

- ผู้ใช้้ำไม่เกิน 20,001 - 25,000 คน

ระบบผลิตน้ำประปาขนาดใหญ่

- ผู้ใช้้ำไม่เกิน 25,001 - 50,000 คน

	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ต้นท่อ - ปลายท่อ	ต้นท่อ - ปลายท่อ	ต้นท่อ - ปลายท่อ
	1-1	1-1
	1-2	1-2
	1-3	1-3
	1-4	1-4
	1-5	1-5
	1-10	1-10

ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ
ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย หรือที่ของหน่วยงาน
ตามหลักเกณฑ์การประเมินค่าได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563

ความถี่การเก็บตัวอย่าง
สุ่มเก็บ 2 ครั้ง ต่อปี ณ จุดเดียวกัน
ห่างกันไม่เกิน 1-3 เดือน
(นับจากวันที่เก็บตัวอย่างน้ำ)

ผลการตรวจ
ทั้ง 2 ครั้ง ต้อง
“ผ่านเกณฑ์”
ทุกพารามิเตอร์

กรณีไม่ผ่านเกณฑ์
(ทั้ง 1 หรือ 2 ครั้ง)
ผู้ผลิตน้ำประปาต้องปรับปรุงคุณภาพน้ำตาม
คำแนะนำของกรมอนามัย (ดูค่าที่เกินค่า)
(ดูค่าพารามิเตอร์ที่เกินค่า) และปรับปรุงคุณภาพน้ำ

หากผลการตรวจ “ผ่านเกณฑ์” ไม่ผ่านเกณฑ์
มากกว่า 2 พารามิเตอร์ (เช่น)
ต้องเพิ่มจำนวนการสุ่มตรวจให้เพิ่มขึ้น
(ดูคำแนะนำของกรมอนามัย)
กรณีพบค่าเกินค่า ต้องแจ้งปัญหาการไม่ผ่านเกณฑ์
ความถี่ 6 เดือน นับตั้งแต่เริ่มเก็บตัวอย่างครั้งที่ 1

เอกสารประกอบการยื่นขอรับรอง:

- ผลการทดสอบคุณภาพน้ำ 2 ครั้ง
- หนังสือรับรองห้องปฏิบัติการ (เช่น ผ่านการรับรอง ISO/IEC17025)
- แผนที่จุดเก็บตัวอย่างน้ำ
- ภาพถ่ายขณะปฏิบัติงาน

อายุการรับรอง 2 ปี

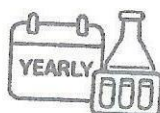
หมายเหตุ:
ฉบับนี้, ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดการตรวจประเมินค่าได้ ระบบประปาหมู่บ้าน โดยหน่วยงาน
ประจำพื้นที่สามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ (โทร. 1-2590-4850, 1-2590-4850) เป็นองค์ประกอบในการ

2. การรักษาสภาพการรับรอง

(ต้องดำเนินการทุกปีระหว่างการรักษารับรอง ยกเว้นปีที่ยื่นต่ออายุรับรอง)

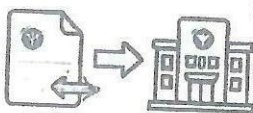
เฝ้าระวังรายสัปดาห์

สุ่มเก็บตัวอย่างน้ำ ที่จุดปลายท่อ อย่างน้อย 2 จุด
ทุกสัปดาห์ โดยตรวจวัด “คลอรีนอิสระคงเหลือ”
(เขียนสุ่มเก็บจนครบทุกจุดปลายท่อใกล้สุดจากระบบผลิตน้ำ)

ตรวจสอบประจำปี

เก็บตัวอย่างน้ำ (จุดต้นท่อและปลายท่อ) จุดเดียวกันครั้งแรก
ที่ขอรับรอง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

เอกสารประกอบการยื่นขอรับรอง:

- สรุปผลการเฝ้าระวังคลอรีนอิสระคงเหลือ
ที่สุ่มเฝ้าระวังทั้งหมดในปีนั้น (จำนวน 12 เดือน)
- ผลการทดสอบคุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ
(ต้นท่อ-ปลายท่อ) จำนวน 1 ครั้ง/ปี

3. การต่ออายุรับรอง

ทดสอบคุณภาพน้ำ

เก็บตัวอย่างน้ำ (จุดต้นท่อและปลายท่อ)
จุดเดียวกันครั้งแรก ที่ขอรับรอง ส่งตรวจ
ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 1 ครั้ง

ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย หรือที่ของหน่วยงาน
ตามหลักเกณฑ์การประเมินค่าได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563

การสุ่มเก็บตัวอย่างสามารถดำเนินการได้
ก่อนและหลังวันหมดอายุรับรอง ไม่เกิน 3 เดือน

ช่วงเวลาการยื่นเรื่อง
สามารถยื่นก่อนหมดอายุ 3 เดือน
หรือหลังหมดอายุ 3 เดือน

เอกสารประกอบการยื่นขอรับรอง:

- สำเนาที่ขอรับรองการยื่นขอรับรองเดิม
- สำเนาผลการรักษาคุณภาพการรับรอง
- ผลการทดสอบคุณภาพน้ำ 1 ครั้ง
- หนังสือรับรองห้องปฏิบัติการ (เช่น ผ่านการรับรอง ISO/IEC17025)
- ภาพถ่ายขณะปฏิบัติงาน

ข้อควรระวัง

หากไม่ยื่นการขอต่ออายุ
ภายใน 6 เดือนหลังหมดอายุ
ต้องเริ่มกระบวนการขอรับรองใหม่

รวบรวมเอกสารและยื่นขอรับรอง

หน่วยผลิตน้ำประปา รวบรวม
เอกสารหลักฐาน ทั้ง สสอ. ในพื้นที่
จากนั้น สสอ. ทำหนังสือส่งต่อ
ถึง กรมอนามัย เพื่อขอรับรอง

กรมอนามัย
Department of Health

หลักเกณฑ์การขอรับรอง

“ระบบผลิตน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด”

หลักการ 3C

หัวใจระบบผลิตน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด

Clear : เคลียร์ ระบบประปาให้สะอาด

ทำความสะอาดโรงผลิต
โรงเรือน บริหารโดยรอบ
(หลักการ 5ส.)

ต้องผ่านเกณฑ์ประเมิน
ระบบประปาหมู่บ้านระดับ “ดี” ขึ้นไป

Clean : คลีน น้ำให้ใสสะอาด

ไม่ขุ่น ไม่มีสี ไม่มีเชื้อโรค
เก็บตัวอย่างน้ำประปา (ต้นท่อ)
ทางห้องปฏิบัติการ และ ผ่าน
เกณฑ์ครบทั้ง 21 พารามิเตอร์

Chlorine : ฆ่าเชื้อโรคด้วยคลอรีน

มีคลอรีนอิสระคงเหลือ
ที่บ้านผู้ใช้ น้ำ 0.2-0.5 มก./ล.
ตรวจสอบ เดือนละ 1 ครั้ง
ติดต่อกันอย่างน้อย 6 เดือน

เอกสารประกอบการขอรับรอง

1. ผลประเมินคุณภาพระบบประปา
(ระดับ “ดี” ขึ้นไป)

2. ใบรายงานผลตรวจคุณภาพน้ำ
(ผ่านเกณฑ์กรมอนามัย)

3. ผลตรวจคลอรีนทั้งหมด
(ปลายท่อ ย้อนหลัง 6 เดือน)

4. ภาพถ่าย
(ขณะตรวจสอบคุณภาพน้ำ)

กรมอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

5 ขั้นตอนสู่การรับรอง

“ระบบผลิตน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด”

ขั้นตอนที่ 1 : ประเมินคุณภาพระบบประปา

ประเมินคุณภาพตาม
แบบประเมินคุณภาพ
ระบบประปาหมู่บ้าน
ผลประเมินระบบประปา
ต้องได้ระดับ “ดี” ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 2 : พัฒนาศักยภาพบุคลากร

คัดเลือกแกนนำชุมชนร่วมเป็น
อาสาสมัครเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

เพื่อตรวจวัดคลอรีนอิสระคงเหลือ
ในน้ำประปาด้วยชุดทดสอบอย่างง่าย

ขั้นตอนที่ 3 : สังเกตตรวจคุณภาพน้ำ (ต้นท่อ)

เก็บตัวอย่างน้ำจาก ระบบผลิตน้ำ (ต้นท่อ)
ส่งตรวจ ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย หรือที่กรมอนามัยและน้ำ
ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาบ้านได้ ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2563

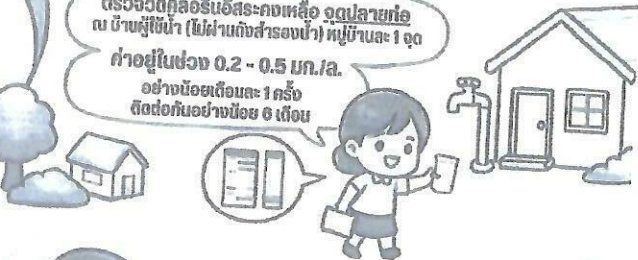

กรณีผลตรวจไม่ผ่านเกณฑ์
ต้องปรับปรุงตามเชิงคุณภาพตามข้อกำหนด
ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาบ้านได้ ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2563
โดยพิจารณาจากผลการตรวจวัด
และผลการสังเกตคุณภาพน้ำ

หากผลตรวจ “ผ่านเกณฑ์”
ให้แจ้งผลการตรวจวัดและผลการสังเกต
คุณภาพน้ำประปาบ้านได้ ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2563
ต่อสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

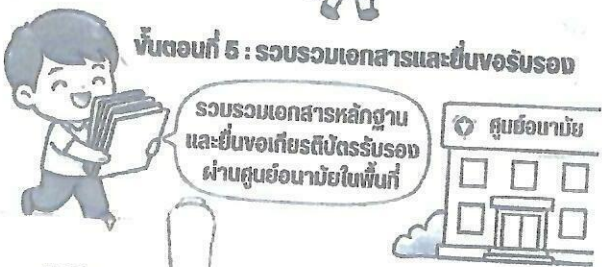
ขั้นตอนที่ 4 : ตรวจวัดคลอรีน (ปลายท่อ)

ตรวจวัดคลอรีนอิสระคงเหลือ ปลายท่อ
ณ บ้านผู้ใช้ น้ำ (ไม่ผ่านถึงสายกรองน้ำ) หมู่บ้านละ 1 จุด
ค่าอยู่ในช่วง 0.2 - 0.5 มก./ล.
อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
ติดต่อกันอย่างน้อย 6 เดือน

ขั้นตอนที่ 5 : รวบรวมเอกสารและยื่นขอรับรอง

รวบรวมเอกสารหลักฐาน
และยื่นขอเกียรติบัตรรับรอง
ผ่านศูนย์อนามัยในพื้นที่

หมายเหตุ:
ภาพถ่ายระหว่างสุ่มเก็บ และบรรจุตัวอย่างน้ำ
ต้องปรากฏเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับพื้นที่
(ศูนย์อนามัย / สสอ. / สสจ. / สว.สอ. / อสม.)
เป็นองค์ประกอบในภาพ